

**ЕВОЛЮЦІЯ ОБЛІКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: ЦИФРОВІЗАЦІЯ,
РОБОТИЗАЦІЯ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ**

Облік відіграє ключову роль в економічній діяльності з давніх часів. Він дозволяє підприємствам, організаціям та урядам контролювати грошові потоки, управляти ресурсами та забезпечувати стабільність господарських процесів. Зі стрімким розвитком комп'ютерних технологій у другій половині XX століття процеси обліку значно спростилися і стали ефективнішими. Комп'ютерні програми дозволяли автоматично обробляти великі обсяги інформації, зберігати її та робити складні розрахунки за короткий час. Це стало основою цифровізації бухгалтерського обліку та зміни самого облікового процесу – від ведення ручного обліку до використання технологій штучного інтелекту.

Шмигель О.Є. зазначає, що цифровізація бухгалтерського обліку передбачає такі аспекти як: модернізація, автоматизація, модифікація бухгалтерського обліку; використання нових показників, способів збору та обробки інформації; впровадження цифрових технологій; створення єдиної інформаційної системи підприємства; підвищення якості збору, узагальнення, систематизації та аналізу інформації в будь-яких обсягах; удосконалення робочого середовища [1, с.95]. Цього передусім вдається досягти впровадженням хмарних технологій, що забезпечують доступ до даних в реальному часі та підвищують безпеку інформації, ERP систем (планування ресурсів підприємства), які інтегрують облік, управління та аналіз, смарт-контрактів - самовиконуваних угод, умови яких прописані у вигляді коду в блокчейн-системі, що дає змогу автоматизувати бухгалтерські процеси, такі як нарахування

податків або перерахування коштів після виконання певних умов та багато інших цифрових технологій.

Проте прогрес не стоїть на місці, і в 21 столітті для бухгалтерського обліку стало характерним застосування роботизації та технологій штучного інтелекту (ШІ), які є близькими, але не тотожними поняттями. Роботизація обліку передбачає автоматизацію рутинних і повторюваних облікових операцій за допомогою програмних роботів. Основна технологія, що при цьому застосовується, це – RPA (роботизована автоматизація процесів). RPA дозволяє роботам імітувати дії людини при виконанні задач у бухгалтерських програмах, таких як введення даних, обробка рахунків, формування оперативних звітів. Роботи діють за чітко прописаними правилами й не використовують елементів самонавчання або адаптації до нових умов. Використання ШІ в бухгалтерському обліку охоплює більш складні технології, такі як машинне навчання, аналіз великих даних та нейронні мережі, які можуть самостійно навчатися та вдосконалювати свої рішення. ШІ може аналізувати великі обсяги даних, прогнозувати фінансові тенденції, виявляти неточності в облікових записках, оптимізувати процеси, та навіть створювати рекомендації для прийняття управлінських рішень. Основна відмінність від роботизації в тому, що ШІ не лише виконує запрограмовані дії, а й здатен адаптуватися до нових умов, аналізувати складніші ситуації і навчатися на основі минулого досвіду.

Отже, трансформація обліку під впливом цифровізації та автоматизації відкриває нові можливості для підвищення його ефективності та точності. Впровадження хмарних технологій, ERP-систем, смарт-контрактів, а також роботизації та технологій штучного інтелекту значно спрощує рутинні завдання, прискорює процеси обробки інформації та мінімізує помилки. Ці технології вже сьогодні змінюють облік, роблячи його більш інноваційним, швидким і гнучким, дозволяючи бухгалтерам зосередитися на стратегічних завданнях.

Література

1. Шмигель О.Є. Модернізація бухгалтерського обліку в контексті сучасного розвитку цифрової економіки. *Інноваційна економіка*. 2023. №1. С.94-98.